

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:

főutca, 328-ik szám alatt,
az Eperjesi Bankegylet könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény,
valamint előfizetés, hirdetésny és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre : 4 frt.
Félévre : 2 „
Negyedévre : 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten
és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös
hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyittdár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen
levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Gondolatok a népnevelésről.

I.

Szóljunk a népnevelésről!

A tanfolyam kezdetét vette immár a falusi népiskolákban is; azért tán nem lesz alkalomszerűtlen, ha a népnevelés momentuózus kérdéséről értekezni fogunk e becses lapok hasábjain.

A népnevelés ma már nem csak egyes filantróp elmék kedvenc eszméje, de minden civilizált állam törvényhozási gondoskodásának tárgya is. S ez jól van így. Jól van, hogy a kormányok kezdik belátni, hogy az államnak a néppel szemközt nem csak jogai, de kötelességei is vannak.

S e kötelességek közt alig van fontosabb, életbevágóbb, mint a helyesen keresztülvitt népnevelés. A bölcsész-államférfi, a humánus törekvésű emberbarát: b. Eötvös József belátta ezt jól s ennek köszönheti létét az 1868. évi XXXVIII. t. cz.

E törvényezik határozott haladást jelent a népnevelés terén.

Meggyőződés, hogy Eötvös inteniói ezen törvényjavaslat mellett nem állapodtak meg; s hogy az ő lánglelke sem tudott kivívni nagyobb eredményt, ez csak azon parlamenti áramlat csökönységségének tulajdonítható, mely egyetlen társadalmi kérdésben sem tudott a korkövetelte haladás niveaujára emelkedni.

Az 1868. évi XXXVIII. t. cikk legkiválóbb előnye: az általános tankötelezettség.

Megszűnt a barbár népeknél divatozó „szabadság“.

A szülő akarata már nem akadályozhatja meg az állam akarát, melynek nem csak joga, de kötelessége is módokról gondoskodni, hogy a kormányzottak az állam hasznos tagjaivá váljanak s az állami kormányzat céljait ne akadályozzák tudatlanságukkal.

Valamint az állam biztonságának megvédésére az állam jogosan megkövetelheti polgáraitól az általános tankötelezettséget, s azt a szülők akarata ellenére is, — ha szükséges — kényszereszközök alkalmazása mellett keresztülviszi a nélkül, hogy ezáltal erőszakot követne el a szülők jogán; épen oly jogosan megkövetelhető az állam szellemi érdekeinek megóvása céljából: az általános tankötelezettség — s annak kényszereszközök általi keresztülvitele oly kötelessége az államnak, hogy ennél fontosabb az állampolgárok iránt nem is létezik.

Hogy az 1868-ki közoktatási törvénynek az abban kifejezett általános tankötelezettség mellett is oly kevés praktikus eredménye van, hogy a tanoncok száma — itt felvidékünkön ritkán haladja meg a tankötelesek 70 százalékat, ezen szomorú eredmény főképp annak tulajdonítható, hogy nincs ingyen-oktatás, s nincs, ki a különben jó törvényt végrehajtaná.

De népnevelési ügyünk stagnációjának legkiválóbb oka, ama példátlan indifferentizmus, melyet a főarisztokraczia, a gentry, és a plutokraczia a népnevelés iránt tanusítanak.

Le a kalappal az alig számba jövő kivételek előtt! De általában oly rútt semmibe sem vevés uralkodik arisztokracziánknál minden iránt, mi sport-passzióval nincsen összefüggésben; oly páratlanul önző a mi gentrynk

a köznép szellemi érdekeivel szemközt; oly hideg lelketlenséggel mellőztetik minden a mi plutokracziánk matadorai által, mi nem ígér osztalékot, hogy ennek párját hiába keresnők Európa egyéb kulturállamaiban.

De illusztráljuk ez állításunkat példák-al. Lássunk oly kulturállamokat, hol Pestalozzi s a többi filantrópisták eszméi a népnevelés körül híven alkalmaztattak. Erről s több egyébről azonban a legközelebbi alkalommal.

Hedry Bódog.

Népszámlálás.

Sárosmegye közigazgatási bizottsága október hó 29-én tartott ülésében a népszámlálási tervet kidolgozásával megbízott alváltmány munkáját egész terjedelmében elfogadta s a következőket határozta:

Az 1880-iki LII. t. cikkben elrendelt s az 1881-iki év első napjaiban végrehajtandó népszámlálás keresztülvitele céljából Sárosmegye egész területe a nmságu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. é. 804. eln. számú rendeletével kiadott utasítás alapján s az utolsó népszámlálás alkalmával kiderített lélekszámot véve zsinórmértékül, 412 számláló-csoportra és 46 felülvizsgáló kerületre osztatik; és ugyan Eperjes sz. kir. város 11 számláló csoportot és 3 felülvizsgáló-kerületet képez; Bártfa sz. kir. város 6 száml. csoportot és egy felülvizsg. kerületet, Kis-Szeben sz. kir. város 3 száml. csoportot és 1 felülvizsg. kerületet; az alsó tarczai járás 51 száml. csoportot és 5 felülvizsg. kerületet; a felső-tarczai járás 62 száml. csoportot és 8 felülvizsg. kerületet; a sírkői járás 64 száml. csoportot és 8 felülvizsg. kerületet; a tapolyi járás 72 száml. csoportot és 8 felülvizsg. kerületet; a szekesői járás 63 száml. csoportot és 6 felülvizsg. kerületet; a makoviczai járás pedig 80 száml. csoportot és 6 felülvizsg. kerületet.

Az 1000 nél több lakást számláló községek több — lehetőleg egyenlő — számláló csoportba osztatnak, és ugyan Eperjes sz. kir. város 11 csoportba, Bártfa sz. kir. város 6 csoportba, Kis-Szeben sz. kir. város 3 csoportba; Somos 2 csoportba, Tihany 2 csoportba, Balázsvágás 2 csoportba, Berzevice 2 csoportba, Héthárs 2 csoportba, Palocha 2 csoportba, Péchujfalu 2 csoportba, Plavnica 2 csoportba, A-Szalók 2 csoportba, Sírkői 2 csoportba, Nagy-Sáros 3 csoportba, Tót-Sóóvár 2 csoportba, Hanusfalu 2 csoportba, Kuima 2 csoportba és Zboró 3 csoportba.

A többi megyebeli községek 1000-nél kevesebb lakóval bírván, az utasítás értelmében egy-egy számláló csoportot képeznek.

Egymáshoz egészen közel fekvő s összesen 1000 léleknel kevesebb lakót számláló több község fölé helyenkint egy számláló ügynök alkalmaztatik; az egyes község azonban itt is mint külön számláló-csoport kezelendő s számlálási adatai külön esomagolandók.

A kormányrendelettel közölt utasítás értelmében a községi tisztviselők mindenütt, a hol alkalmaztatnak, hivatalból, díjtalanul tartoznak a számláló-ügynökök teendőiben, — mint arra első sorban hivatottak — eljárni.

Azon számláló-ügynökök, kik nem községi tisztviselők, igényt tarthatnak díjazásra; ezen díjazás pedig ezennel olyképp állapittatik meg, hogy az illető számláló-csoportnak az utolsó népszámlálás alkalmával kiderített népszáma szerint minden megszámlálendő egyén után 1—1 krajczár számítandó; ott, hol egy község több számláló-csoportra osztatván, a csoport külön népszámáról hivatalos adat nem létezik, azt a község összes népszámához arányítva, a városi tanács, illetve járási szolgabíró állapítja meg.

Hogy azonban a községek költségteherrel mentül kevésbé s csak is ott, hol az elkerülhetlen, legyenek megróva, felhivatik a 3. sz. kir. város tanácsa és a 6. járás szolgabírája, miszerint befo-

lyasukkal oda hassanak, hogy a hivatalból eljárni nem tartozó számláló-ügynökök közül is lehetőleg kevesen vegyenek fizetést igénybe.

A számláló-ügynökök eljárásánál szükséges előfogatokot és irodai szereket az illető megszámlálendő község tartozik előállítani, s ugyanennek előjárósága köteles a számláló ügynököt működésében támogatni, minden fennforgó akadályt elhárítani, a szükséges utbaigazítást megadni s ott, a hol kell, rendőrileg közbenjárni.

A mennyiben a számlálás folyamában fölmerülő akadály a népszámlálás végrehajtását az illető ügynök által a reá bizott csoportban vagy csoportokban az előszabott határidőben, t. i. január hó 1-től 10-ikéig előreláthatólag lehetetlenné tenné, az ügynök rögtön jelentést tartozik tenni az illetékes városi tanácsnak (járási szolgabírónak) s ez felelősség terhe alatt intézkedik pót- vagy segéd-erő azonnali kiküldése, s a számlálásnak kellő időben leendő befejezése iránt.

A begyűjtött számlálási anyag számláló-csoportonként esomagolva és átszámolva az ügynök által az illető kerület felülvizsgáló biztosának (felülvizsgáló bizottsági tag) adandó át, ki a felülvizsgálást az „Utasítás“-ban előirt módozatok szerint hajtja végre, s azután a felülvizsgált anyagot ismét száml. csoportok szerint illetve községenként esomagolva, átszámolva és nyugta mellett a városi tanácsnak (járási szolgabírónak) adja át.

Magától értetik, hogy a felülvizsgáló biztosok tisztségükben díjtalanul járnak el, utazásukra azonban az illető községek a szükséges előtogatot természetben kiállítani tartoznak.

A közigazg. bizottság azon reményének ad kifejezést, hogy megyénk értelmiségének mindazon tagjai, kik akár a számláló ügynöki, akár a felülvizsgáló biztos tisztségre megválasztattak, közreműködésüket a szóbanforgó fontos feladat megoldására készségesen folajánlandják; annál inkább kell e bizottságnak e tekintetben a megválasztottak hazafias kötelesség-érzete és a közügy iránti érdeklődésére számítani, mert a népszámlálás nunkálata helyhez lévén kötve, s egészen kifogástalanul csak megfelelő helyismerettel eszközölhetvén, miután arra alkalmas és hivatott egyének a legtöbb vidéken föltötte csekély számmal találhatók, a megválasztottak tartózkodása könnyen az egész munkát szabályszerű végrehajtását hiúsíthatná meg.

Végül felkéretnek ugy a felülvizsgáló biztosok, mint a számláló-ügynökök, hogy az eljárásuknál zsinórmértékül szolgáló s velük egyidejűleg közlendő utasításokat, a számlálást, illetve felülvizsgálást megelőzőleg beható tanulmány tárgyává tenni s szorosán a szerint eljárni sziveskedjenek.

Az „Utasítás“ értelmében a katonai laktanyákban elhelyezett katonák és polgári népség megszámlálása az illető laktanya felett parancsnokló katonai hatóság által levén foganatosítandó, az eperjesi cs. kir. katonai állomás-parancsnokság egyidejűleg megkerestetni határozatit, miszerint ezen számlálást az eperjesi katonai laktanyákra nézve teljesítse s a begyűlendő számlálási anyagot közvetlenül küldje e közigazg. bizottsághoz.

Börtönök és fogházakban levő fegyenczerekre, nemkülönbén árvaházak, növeldek stb. hasonló intézetekben együttélő egyénekre nézve az országos statisztikai hivatal f. évi október 6-án 5562. sz. a. kelt átirata szerint különleges eljárás levén követendő, e körülménynek a népszámlálás folyamában leendő figyelembevételé végett az idézett átirat az összes felülvizsgáló biztosokkal és számláló-ügynökökkel közlendő.

Az eljárásra vonatkozó „Utasítás“ a felülvizsgáló biztosoknak és az összes számláló-ügynököknek e határozat kíséretében megküldendő; a számláló lapok betöltéséről szóló utasítás (II. minta) pedig az előbb nevezettekhez annyi példányban küldendő meg, hogy városokban minden, falukon pedig azon házbirtokosok között, kik az összeírást házukra nézve maguk teljesítik, kiosztathassék.

A számlálási anyag átszolgáltatásánál használendő nyugta-úrlapok is könyvmdai uton a központban lesznek előállítandók, s a felülvizsg. kerületek száma szerint szétküldendők; ezek szer-

kesztésével, úgy mint az összes nyomtatványok csoportosítása és szétküldésével az előnézés bizatik meg.

A számláló-lapok és házi gyűjtő-ívek községenkénti kiosztásánál az utolsó népszámlálás adatai lesznek — biztosság okából 5% többlet hozzászámításával — alapul veendő; úgy kell azonban intézkedni, hogy a városi tanácsoknál és járási szolgabíráknál szükség esetére nagyobb mennyiségű tartalékkészlet is őriztessék, mire a felülvizsgálók és száml. ügynökök figyelmeztetettek.

Eperjesi Széchenyi-Kör.

Jelentés

a „Széchenyi-kör“ pályázatai eredményéről.

F. évi szeptember hó 1-ig terjedő határidővel két pályázat hirdettetett: kivántott egy alkalmi prólog az eperjesi színház megnyitására; ennek díjával a Szent-Andrássy Lajos védnök ur által e célra felajánlott 100 frank aranyban volt meghatározva; és kivántott továbbá egy történeti elbeszélés, melynek tárgya Eperjes város vagy Sáros megye múltjából legyen merítve; díja a magyar irodalmi szakválasztmány által felajánlott 50 frank aranyban.

Az előbb említett díjra két mű pályázott, mindkettő verses alkalmi szavalmány formájában igyekszik a feladatot megoldani; az első, („Szép csillag a honszeretet“ jelíggel) alapeszméjét tekintve jó; megemlékszik Caraffa áldozatairól, Rákóczyról, s a hősi szellemeket sirjukból felkölti, hogy a béke-korszak új nemzedékének honszeretete által emelt mű: Eperjes nemzeti színháza fölött örömdenek, melynek célja lesz terjeszteni a magyar nemzetiséget a felföldön, „hogy szív és ajak mind magyar legyen!“ De a kivételre kevés gondot fordított szerző; az egész költemény amúgy hevenyében készülhetett; a versmérték helyenkint erősen sántikál, néhol obligát frázisok fedezik a tartalom hiányát, néhol egy elhibázott képlet consequentiával gyűlik meg szerzőnek a baja, (péld.: „honszerelem léssen az Ige, melyről papjának kell papolnia!“) s egy szóval az egészen a porgyolaság és elhamarkodottság színe vonul végig; pedig gondosabb kidolgozással, a szerkesztést a kellő hangulat perceire bizva, e művecske beválhatott volna.

A második pályamű (Jelíge: „Nép, mely dicst, magasztost így magasztal, Van élni abban hit, jog és erő) az előbbinél sokkal gyöngébb, mondhatjuk igen, igen gyöngy; határozott eszme, valódi érzés, a költőiségnek legkisebb nyoma nélkül faragja szerző szerencsétlen verseit, melyek mindenhez inkább hasonlítanak, mint a prólog elején ígert: „bűvös angyali énekekhez;“ az olyféle képletek mint:

„Ott áll Eperjes, ott Sáros megye
Széthintve bűvsugárait stb.“

„Polgári büszke buzgó őrfalak (!)
A munka, szorgalom terén“

szerző legjobb indulatáról s városunk és megyénk jó hírnevéről tanuskodnak, de teljességgel nem alkalmasak arra, hogy velők az eperjesi színházat megnyissuk, sőt még iskolai gyakorlatban is dolgozhatnának a veres tétának.

Még meddőbb volt a történeti beszélyre nyitott pályázat; egy munka érkezett be. „Rejtett vár“ címmel és e jelíggel: „Oh szomorú látni az embert, ki sorsával küzködik, látni mennyi erő, mennyi nemes érzemény vész a hosszú vitában.“ Behatóbb bírálatot nem adhatunk felőle, „quia difficile esset satiram non scribere“, hanem röviden constatasthatjuk, hogy a borzalommal és haldoklással teljes beszély még az irány tekintetében támasztható legszerényebb igényeknek sem felel meg s tárgyat tekintve, legfőkébb a „Lidércz nap-tár“ ban foglalhatna helyet; szerző nyilván nem volt tisztában a pályázat helyével és céljával, midőn ilyen munkával fellépett.

Ezen véleményéhez képest a magyar irodalmi szakválasztmány mindkét pályázatot eredménytelennek volt kénytelen kijelenteni, s az igazg. választmány jóváhagyása reményében és tekintettel az idő rövidségére, az új pályázatot a mult számban megjelölt módokat mellett ki is hirdette.

Ezen bírálat közhírré tétetvén, szerzők egyuttal figyelmeztetnek, hogy műveiket f. évi december hó 31-ig a kör főjegyzőjétől visszavehetik.

Kelt Eperjesen, 1880. évi november hó 15-én.
A magyar irodalmi szakválasztmány.

A magyar irodalmi szakválasztmány által f. hó 23-án rendezett házi-előadáson Lasztóky László tanár ur felette élvezetes estét szerzett az igen nagy számmal egybegyűlt hallgatóságának érdekes felolvasásával. Lasztóky ur Xantus János hazánkfiának Borneo szigetén tett utazásáról a magyar földrajzi társulatban tartott felolvasását ismertette. A tárgy újdonsága, az utazó személyisége s leírás módja másfél órán át folytonos érdekeltségben tartották a közönséget; Xantus János 1870-ben a m. vallás- és közoktatási minisztérium által küldetett Kis-Ázsiába, hogy a m. t. akadémia, de különösen a nemzeti muzeum számára irodalmi, természettudományi s népművelési gyűjteményeket szerezzen. Ezen ázsiai utazása közben jutott Xantus Borneoba is, még pedig annak Szoravak nevű államába. Érdekesen adja elő Szoravak állam alakulását s az alapító Brovke család történetét. Híven leírja a

városet, utazási módot, törvénykezést és a hadsereget. Megismertet a borneói malajok nyelvvel s öltözetével, különösen azok főöltözékével a szoronggal s annak készitési módjával. Végül a borneói nőkről s azok életmódjáról s szokásairól hallottunk felette érdekes adatokat. A nagy közönség zajos tapsokkal köszönte meg Lasztóky urnak élvezetes felolvasását, ki megígérte, hogy legközelebb folytatni fogja az ily tetszésre talált ismertetését.

A magyar irodalmi szakválasztmány f. hó 29-én hétfőn, este 6 órákor házi-előadást rendez, mely alkalommal Lasztóky László ur fogja köz-kívánatra multkori felolvasását (Xantus János utazása Borneo szigetén) folytatni.

Politikai szemle.

A magyar képviselőház f. hó 18-án tartott ülésén az 1881. évi állami költségvetés általános tárgyalását folytatta. Legnagyobb hatással volt Bittó István beszéde. Meglepo élességgel kelt ki a kormány ellen. A bona fide csinált fuziót következményeiben nagy és végzetes politikai tévedésnek állította. Az 1878. évi közgazdasági kiegyezést határozottan elítéli. A közjogi alapot veszélyeztetettnek tünteti föl; szerinte ha általában van még oly gát, melylyel az országnak a függetlenségi párt álláspontja felé sodortatását feltartóztatni lehetséges, úgy ez csak abban állhat, ha azok közt, kik az 1867-iki törvényeket a külső formák megtartása mellett, azok szellemétől megfosztották és az irott malasztok azon niveaujára süllyesztették le, hol annak idején a híres 1791-iki törvény állott, ha egyrészt ezek és másrészt azok között, kik ezen alapot kezdettől fogva mindig rosznak állították, még egy oly harmadik tekintélyes párt is helyet foglalhat, mely az 1867-iki törvényeknek a maguk eredeti meghamisításukban való reabilitációját és a maguk teljességükben való érvényesítését tüzi ki feladatául.

Pénteken, 19-ikén, a költségvetés általános vitája befejeztetett. Tartott mindössze öt napig, tehát körülbelül annyi napig, mint a hány hétig a mult években. A ház többsége a függetlenségi párt ellenében az 1881. évi állami költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Szombaton, 20-án, megkezdett a költségvetés tárgyalása. 22-én tárgyalás alá vétetett a Krassó és Szörény megyék egyesítéséről szóló törvényjavaslat. Célja, hogy a volt határvidéki lakosok minél teljesebben összeolvadjanak hazánk népességével. A törvényjavaslat egy általánosságban mint részleteiben elfogadott. Ezután folytatott a költségvetés részletes tárgyalása.

Az egyesült ellenzék f. hó 20-án tartott értekezletén kimondá, hogy az egyesült ellenzék mint pártot és az egyesült ellenzéki kört, mint ilyent, feloszlatja. Kimondá egyszersmind azt is, hogy az 1867-iki közjogi alapon álló ellenzéki elemek egyesülésének céljából hozzájárul azon, a pártonkívüli képviselőktől jött felhíváshoz, hogy a mérsékelt ellenzéki tagok számára egy közös társas ellenzéki kör alakíttassék.

Az országgyűlési függetlenségi kör felhívást bocsájtott közre a függetlenségi párt összes tagjaihoz egy országos pártértekezlet iránt, melynek megtartása 1881-ik évi január hó 23-án lett kitűzve. Ezen országos értekezletnek tagjai lennének: 1. Az országgyűlési képviselők. 2. Minden választó kerületnek egy-egy megbízottja.

A közigazgatás rendezése végett a Tisza Kálmán által egybehívott erquete f. hó 21-én kezdte meg tanácskozásait. A meghívott harminczhárom országos és vidéki notabilitás közt van hét kormánypárti s négy pártonkívüli képviselő. A megyei főispánok, alispánok és főjegyzők 21-en vannak. A tanácskozást az alapelvek megvitatásával kezdtek. Tisza miniszterelnök kijelenté, hogy az ő célja a jó állami közigazgatás. Ha ez lehetséges a választási rendszer mellett, ő ennek marad híve, ha nem lehetséges, akkor a kinevezést is elfogadja. Sennyei Pál br. gyökeres reformot óhajta a kinevezési rendszer behozatalával. A tisztviselőket szolgálati pragmatika kötelezze, a főispánság pedig szűnjék meg méltóság lenni, legyen megyei főnök. F. hó 21. és 23-án az általános vita folytatottatott.

Levelezés.

Tapoly-Izsep, 1880. nov. 20.

Tisztelettel kérem, hogy az „Eperjesi Lapok“ f. hó 20-ról 47. sz. a. közlött, nem authentikus forráshól merített szemléni fatális hírt a legközelebbi számban mulhatatlanul helyreigazítani sziveskedjék, és pedig:

Hogy inséges pénzekről itt szó sincsen, azok a főispán által nem rég tett vizsgálat alapján teljesen kielégítő rendben találtak, hanem az uti váltásnak több évek óta elmulasztott szigoru behajtása miatt az alispán és tiszti ügyész kiküldetéséiknél fogva f. hó 15-én s több napján tartottak igen szigoru vizsgálatot, s ugy találtak, hogy a legközelebb behajtott s a szolgabíró hivatalos pénztárában készpénzben talált kétezer s néhány forintot felül a többi körülbelül hater s néhány száz forint, még mindég az illető váltással tartozóknál behajtatlanul van, — mely ké-

sedelem az illető szolgabírónak rosz néven vétetett — hogy tehát se „sikkasztás, se vagyonleflaplásról“ szó sincs. Ez tehát az itteni járás szolga, bíráját illetőleg, — a kit egyedül érthetett a közlö — a valódi tényállás, a melynek hitelességéért én a jótállást magamra vállalom.

Felkértem egyébiránt a mai postával ezeknek közlése mellett szemléni alispánunkat is, hogy vagy levele vagy távirata által, ezeknek valósága felől szinte értesítene a tisztelt szerkesztőséget, s nem kétlem, hogy azt tenni is fogja, — de ha netalán távollét vagy bármi oknál fogva a jövő szám kiadásáig az, a tisztelt szerkesztőséghez be nem érkeznek, e miatt a czáfolatot halasztani ne tessék, — mert az pótolólag is közölhetik ennek kiegészítésül a reá következő számban, most pedig ennek sietős közlését megkivánja ugy az igazságos méltányosság az illető iránt, mint a közönség iránti tekintet, nem lévén szabad azt alaptalan hírekkel bárki irányában igaztalan ítéletre vezetni.

Minden esetre tehát legalább is elhamarkodott volt a közlés, mert az ilyenekre kiválóan áll az: hogy, „bis ad limam, semel ad linquam!“

Különben igaza van közlőnek abban, hogy ez újabb eset is világosan igazolja be az épen most folyamatban lévő közigazgatási enquetenek és a közigazgatási ügyeknek abban történendő mikénti újabb szervezése megállapításának szükségességét, a mikor aztán a többi közt bizonyosan figyelem fog fordítatni arra is, hogy ne kívánhassunk egy hivataltól se többet, mint a mit attól józanul kívánni lehet; így egy politikai szolgabírónak igen elég dolga van, ha a szorosan vett politikai körhöz tartozókat végzi, és azt tartja rendben, mint: a számtalan rubrikás lajstromozással, sok bajjal és időtöltéssel járó ujonczozási és annyiféle katonai ügyet, — adót, utimunkát, árvaügyet, községi rend és személy s vagyonbiztonság fenntartását, mezzei rendőrség-, egészség-, tan-, egyház-, cselédügy és a sok ezer apró peres ügyek elintézését, melyekről többnyire protokollumokat vezetni és jelentéseket tenni, — megyei közegekkel és miniszteriumokkal levelezni — és Isten tudja mit mindent kell még végeznie, és ennyi dolga mellett ha még számos családdal van megélvélve az illető és csak fizetéséből él, hogyan lehet őt akkor az évenként sok ezerekre menő ilyen pénzkezelés és számadásokkal megterhelni; a mihez az idén még a rendkívüli inséges pénzek ezerei is hozzájárultak, és a szolgabírákat annyira elfoglalták!

Legyünk hát méltányosak is, és ne szünjünk hangoztatni mindíg: „Közigazgatási reform, jöjjön már el a te országod!“

Tisztelettel stb.
Bujanovics Frigyes,
tapoly-izségi birtokos.

Bártfa, 1880. nov. hóban.

F. évi november hó 19-én, 12 és 1 óra között Henszelmann Nándor kereskedésébe, mely a városházával, illetve a rendőri laktanyával szemközt van, még eddig, és valószínűleg későbbre is ismeretlen tettes behatolt s a pénztárból 520 frtot ellopott. Déli 2 óra tájban említett kereskedő pénztárát vizsgálni akarván, csakhamar arról győződött meg, hogy összes pénzkészletét ellopták. A körülményekből azt lehet következtetni, hogy a tettes magát a kereskedésbe csukatta, s midőn a pénztárt feltörte s az összes pénzt abból kilopta, egy a pitvarba nyíló vasajtónak felfeszítése mellett, onnan a pénzzel elmenekült. Igen valószínű, hogy tettes e téren igen jártas és Henszelmann kereskedésében nagyon is ösmerős. Az eset a rendőrségnél feljelentetvén, ez nyomozáshoz látott; s miután a vizsgálat eredménye, egy a szekesői járásba tartozó hervartói egyén ellen keltett gyanút, a kapitányság egy rendőr kíséretében a nyomozás megajtése végett Hervartóra elindult ugyan, de fontosabb dolga lévén Klyussó-Zabaván (?!), ott maradt; csupán a rendőr indult Hervartóra, ki a gyanúsítottat be is kísérte, a kihallgatás azonban még eddig nem foganatosítottat.

Ez eset is arról tanuskodik, hogy a városi rendőrség több gondot fordíthatna a rendőri ügyekre, különösen több erélyt fejthetne ki ott, a hol kell, mert különben soha sem lesz képes eredményt felmutatni. Ha rendőrségünk éberebb és tevékenyebb, ugy bizonyára ez esetben is több eredményre jut. Hogy Bártfa, hol tudtommal, kiváló tolvaj-kapacitások nincsenek, fényes nappal a fútczán, hol emberek járnak-kelekednek folytonosan, az illető tettes mégis elég bátorsággal birt ezen tettet elkövetni, ezt csak az magyarázhatja meg némileg, hogy nevezett kereskedő már mult évben is meglopott, de a rendőrség semmit sem volt képes kinyomozni. Így vagyunk mi Bártfán a vagyon- és közbiztonsággal.

Y.
* A forrás, a honnan hírnököt merítettük, épen nem adott okot a felvétel megtagadására s így az elhamarkodás vádjára nem illehet bennünk. Ujabbán pedig arról értesülünk, hogy nov. elején maga a főispán jött fel s a szolgabíró hivataltól felfüggesztette; harmadnapra felküldte az alispánt és tiszti ügyészt, a kik a munkaváltásig pénztárból 2300 frt hiányt találtak. Időközben — a fő- és alispán jött közt — a szbíró 1000 frtot befizetett, később pedig a még hiányzó is. Ezenkívül találtak még vagy 6000 frt behajtatlan összeg. Cs. szolgabíró — a ki, mint mondva volt, a legkiválóbb megyei tisztviselő egyike — ezek szerint vissza fog helyeztetni. Különben örömmel s készséggel engedünk tért e fölvilágosító közleménynek. Szerk.

Folytatás a mellékleten.

Mattyasovszky

Sáros megye főispánja mából az eperjesi ügylet-kamarai elnök v. tüleltel tisztelt volt járásbíró egyrészt élénk kifejez a kinevezés felett, másrészt a kamara fájánie azon férfutól, kibirói helyiségekben hosszu során át, minvezetője, szívélyes elszolgálatása, szigorunyos működésével minFőispán ur ő méltósá szolt a bucsubeszedé oly testületől, a mely nagyrabecsült s megs Nem azért, mintha lelásában a további szívé vagy talán nehezített mert új állása ternannyi alkalmat, mintzésre. Végül kérve a fejezte, hogy törekvés ságos érdekek minde és biztosítására iránmeleg kézzszorítások bucsu.

Az új főispán ün deczember hó 15-én f a m. állandó-választma rendkívüli közgyűlés le beiktatási ünnepélyessé végett; a beiktatás k rendes évtnegyedi meg megtartatni.

Az új főispán tis saskör“ (új casino) f. közcacsorát rendez, meljai vesznek részt.

Esküvők. F. hó 2. Otto földbirtokos ur B néhai Bánó Miklós szék esküvő Kükemezőn szü történt. Az egyházi szer ur végezte. A násznapszárné, a nászapait ped Nyoszolyó-leányok voltat sey Anna és Szakmát félyek pedig: Bánó Zol Szeredinszky Sándor ura dog pár egyenesen a v thére utazott. — Ugyan oltárhoz Mattyasovszky vatalnok ur Rácz Gize törvényeszerk derék vgreb szép s kedves leányát. pár Pestre utazott.

A jogászbál. Epernak régibb évkönyveiben felírva a jogászbálok, az e lapok üresen maradt nem volt, vagy a joghal nem lehetett bált rendez ség egy része talán már

Fenil

Weibliche S

Der weiblichen Hand nationalöonomischer und Aufmerksamkeiten gefordert stand allgemeiner Betracht größerer Vereine gemacht wof in den einfachen Verhältn Cultur vorausgegangen sind des Hauses anzusehen. Ne bensmittel und Wartung der Frauen vorwiegend auf Kleibungswesen gericht. Culturperioden primitiver mit Flechten, Spinnen, Webzieren der Kleider beifähig auf niedrigster Culturstufe Zustand auch zur Zeit noch vorföhrender Entwicklung Ausbildung einzelner Indust und unwiderruflich Theile reifen. So entstehen alle Weber, Färber, Schneider, ganz ausnahmsweise den F teten, in den meisten Fällen durch ihre Zunftregeln die daneben bis zu Anfang noch in beschiedenen Verhältn halten konnte, Webstühle und Dörfern zu finden waren, verhältnmässig, als die große schinenindustrie im Lauf un welcher ja nicht einmal das betriebene Handwerk widerst currenz mit der eigentlichen Handarbeit nur ein Scheitn beruht, daß man den Wert

Különfélék.

Mattyasovszky Tamás kir. járásbíró urnak Sáros megye főispánjává való kinevezetése alkalmából az eperjesi ügyvédi kar Kubinyi Aurel ügyvéd-kamarai elnök vezetése alatt f. hó 22-én tisztelettel tisztelt s vett bucsut a szeretett és tisztelt volt járásbírótól. A kamarai elnök ur míg egyrészt élénk kifejezést adott a kamara örömeinek a kinevezés felett, másrészt meleg hangon tolmácsolta a kamara fájdalmát, hogy bucsut kell vennie azon férfitől, kinek rokonszenves alakját a bírói helyiségekben már megszokták, s ki évek hosszú során át, mint a sommás jogszolgáltatás vezetője, szívélyes előzettsége, páratlan igazságszolgáltatása, szigorú kötelezősége s eredményes működésével mindnyájuk elismerését kivívta. Főispán ur ő méltósága megindító szavakkal válaszolt a bucsubeszédre, kifejezte fájdalmát, hogy oly testülettel, a melyet eddigi hivatalos állásában nagyrabecsült, s melyet eddigi most bucsuznia kell. Nem azért, mintha legközelebb elfoglalandó új állásában a további szívélyes érintkezést lehetetlennek vagy talán nehezítettnek is tekintené, de csakis, mert új állása természeténél fogva nem nyújt annyi alkalmat, mint eddig a közvetlen érintkezésre. Végül kérve a testület további bizalmát, kifejezte, hogy törekvése jövőre is változatlanul igazságos érdekeik minden irányban előmozdítására és biztosítására irányuland. Lelkes éljenzés és meleg kézsorítások közt ért véget a szívélyes bucsú.

Az új főispán ünnepélyes beiktatása f. évi december hó 15-én fog végbemenni; f. hó 29-én a m. állandó-választmány tart ülést, 30-kán pedig rendkívüli közgyűlés lesz egyedül a fogadtatási és beiktatási ünnepélyesség rendezésének megállapítása végett; a beiktatást követő napokon folytatódólag a rendes évnegyedi megyebizottsági közgyűlés fog megtartani.

Az új főispán tiszteletére az „Eperjesi társaskör“ (új casino) f. hó 30-án saját helyiségében közvacsorát rendez, melyben csak a társaskör tagjai vesznek részt.

Esküvők. F. hó 21-én tartá esküvőjét Semsey Otto földbirtokos ur Bánó Gizella kisasszonnyal, néhai Bánó Miklós szép és művelt leányával. Az esküvő Kükemezőn szűk családi körben s csendben történt. Az egyházi szertartást Pankuch ev. lelkész ur végezte. A nászanyai tisztet Semsey Boldizsárné, a nászapait pedig Bánó József ur viselte. Nyoszolyó-leányok voltak: Semsey Mariska, Semsey Anna és Szakmány Irma kisasszonyok; vőfélyek pedig: Bánó Zoltán, dr. Sélley Sándor és Szeredinszky Sándor urak. Az esküvő után a boldog pár egyenesen a vőlegény birtokára Demethére utazott. — Ugyancsak f. hó 20-án vezeté oltárhoz Mattyasovszky Kálmán törvényszéki hivatalnok ur Rácz Gizella kisasszonyt, a helybeli törvényszék derék végrehajtójának, Rácz Pál urnak, szép s kedves leányát. Az esküvő után a fiatal pár Pestre utazott.

A jogászbál. Eperjes város báli krónikájának régebbi évkönyveiben ragyogó betűkkel vannak felírva a jogászbálok, az utóbbi években azonban e lapok üresen maradtak, mivel vagy jogászság nem volt, vagy a joghallgatók kevés száma miatt nem lehetett bált rendezni; úgy hogy a t. közönség egy része talán már el is feledte azt, minő

sikerültek voltak a jogászbálok, a kik pedig el nem feledték, bizonyára óhajtják azok visszatérését. E télen be fog telni az idők teljessége. 1881. január 15-én lesz a jogászbál, melyre a rendezőbizottság a következő joghallgatókból alakult meg: Prihoda Etele elnök, Tahy József alelnök, Kovács Elek jegyző, Kohn Lajos pénztárnok, továbbá Friedman Gyula, Furman István, Hajtsy László, Horváth Ödön, Makoviczky József, Meczner Zoltán, Mérey László, Szávics Pál, Szent-Istváni Sándor, Teörös József. E mulatságnak azon nemes oldala is lesz, hogy nem csupán a mulatni vágyók kedvéért, hanem egyszersmind jótékony célra is rendeztetik, t. i. a tiszta jövedelem a joghallgatók segélyegyletének pénztára javára fordítatik. Emelni fogja a bál érdekességét az is, hogy többen a lengyel ifjak közül részint szóval, részint levélben megígérték, hogy a bála eljönnek. A nagyérdemű közönség figyelmét előre is felhívjuk e mulatságra.

A lengyel forradalom emlékét f. hó 29-én ünnepik lengyel testvéreink, ez alkalomra a helybeli jogakadémia ifjusága egy emelkedett szellemű s testvéries üdvözlő levelet intézett Lembergbe, melyet Grabovitz Gergely tanár ur sziveskedett lengyel nyelvre fordítani.

Halálozás. Sztripszky Mihály ungvári gör. kath. plébános f. hó 16-án életének 50-ik, áldozarságának 26-ik évében elhunyt.

Köölaj kutatás. Azon szövetkezet, a mely engedélyt nyert Ungmegye felvidékén Stavna község határában köölaj kutatásra, az e célra szükséges gépezeteket már felszállította a helyszínére. Az itt időző szakmegbízott a jövő hét elején kezdi meg munkálatait. Azon esetre, ha az előmunkálatok eredménye kedvező leend, mely biztos alapot nyújtand arra, hogy nagyobb mennyiségű köölaj lesz termelhető, a szövetkezet a legújabb szerkezetű e célra készült gépekkel fog dolgozni, a melylyel a legjobb minőségű ugynevezett amerikai köölaj lesz előállítható.

Kárpáti posta. A „K. P.“ című Késmárkon megjelenő német nyelvű hetilap szerkesztője Schwarner Róbert, lapja legutóbbi számában felhívást tesz közzé, melyben a magas Tátra s ezáltal a „M. K. E.“ iránt érdeklődőket, de különösen Szepes, Gömör, Liptó, Sáros, Abauj és Árva megyék t. cz. közönségét felkéri, hogy vele levelező lapon legkésőbb f. évi december hó 10-ig tudatni sziveskedjenek, óhajtják-e, hogy a magyar szövegű „K. P.“ című lapja meginduljon, s kötelezik, e magukat legalább félétől előfizetni. Az előfizetési ár a jelentkezők arányához képest, de semmi esetre nem több mint 4 frtra lesz kiszabva. — Hazai nyelvünk terjesztése érdekében is, nagyon óhajtandó lenne, hogy e vállalat pártolásra találjon.

Gyors beszélők. A jelenkor híres szónokai közt leggyorsabban tud beszélni Gambetta, ki egy perc alatt 230—240 szót mond el, míg mások ugyanannyi idő alatt legfeljebb 180 szót birnak elmondani. Gambetta gyorsasága is azonban még semmi ahhoz képest, a mint lord Macaulay beszélt. Ez egy perc alatt 320—330 szót tudott elhadarni. A gőzerővel dolgozó szónok beszédét semmiféle gyorsító nem volt képes követni. Hogy a lord beszédét mégis meg lehessen örökíteni, a gyorsírók úgy segítettek magukon, hogy egy Clerk nevű vak emberrel meghallgattatták a szónoklatot. Clerknek

olyan emlékező tehetsége volt, hogy az egyszer hallott beszédet szó szerint el tudta mondani még egyszer.

Páris. A házbérfizetés napja alkalmából kiszámították, hogy Párisban e napon 145 millió frank házbér válik esedékessé. Valamennyi párisi bérház évi jövedelme 580,000 millió frankra megy, a minek mintegy 12 milliárd tőke felel meg. Párisban jelenleg mintegy 75,000 ház van: s körülbelől 3000 utcának, boulevardnak stb. összes hossza mintegy 900 kilométer. Az állampületek, melyek a fentebbi statisztikában nincsenek beleszámítva, az Elysé 18 millió, a külügyminiszterium palotája 14,370,000 frankot, a hadügyminiszterium 12 milliót, a tengerészeti miniszterület 10 milliót, a Bourbon palota, hol most Gambetta lakik, 10 milliót ér. Gambetta 1870-ben hugával egy a Bonaparte-utcában fekvő ház negyedik emeletén lakott, hol 1280 frank lakbért fizetett egy évre.

Hibaigazítás. Az eperjesi jogászok számát illető multkori kimutatásunkba hiba csuszott be. Az államtudományi tanfolyam hallgatóinak száma nem 13, hanem 10, míg a jogtudományi tanfolyamban nem 3, hanem 6 hallgató van. A III. éves jogászok száma 13, a IV. éveseké 3.

Melléklet. Mai számunkhoz Winter Adol (Stettin, Poroszország, Oberwieck 22.) köszvény elleni készítményeinek ismertetése van csatolva.

Unsere Feuerwehr!

Unter den Institutionen der Neuzeit, gibt es kaum eine, welche sich so weitgehender Beliebtheit erfreute und in Folge dessen auch so allgemeine Verbreitung gefunden hätte, als die Institution der Feuerwehren, insbesondere der freiwilligen Feuerwehren. Dieser Umstand allein, nämlich die rasche und weite Verbreitung derselben, überhebt uns der Nothwendigkeit, die Nützlichkeit und Nothwendigkeit dieser Institution auch nur mit einer Silbe beweisen zu müssen.

Wir brauchen hier nicht die in größtem Maßstabe organisirte Feuerwehr der Hauptstadt anzuführen, wir finden, daß unsere Nachbarstädte Leben und Bartfeld ihre wohlgegerichteten Feuerwehren besitzen, doch wahrhaftes Staunen ergreift uns, wenn wir die benachbarte Zips bereisen, wo es heute-morgen schon kaum ein Dorf geben wird, welches nicht seine Feuerwehr hätte, ausgerüstet mit den erforderlichen besten Lösch-Requisiten, Leitern und Werkzeugen; jedes Städtchen dort hat seine heizbaren Spritzenhäuser, Feuerwehr-Turnanstalten u. s. w. Ein edler, wetteifernder Gemeinfinn und Opferwilligkeit, machen es selbst den kleinsten Gemeinden möglich, jene Geldmittel aufzubringen, welche nothwendig sind, um sich gegen die zerstörende Wuth der entsetzlichen Elemente zu waffnen und Hab und Gut — oftmals die Frucht der Arbeit eines ganzen Lebens — gegen Zerstörung zu sichern.

Hier in Eperies haben wir auch eine Feuerwehr! Wie nahe liegt der Gedanke, daß hier in der größten Stadt der oberrn Gegend die Feuerwehr nicht nur was die Anzahl ihrer Mitglieder anbelangt, die zahlreichste, sondern auch was ihre Einrichtung betrifft, die vollkommenste und hinsichtlich ihrer finanziellen Verhältnisse die blühendste sein müsse. Mit Bejahung müssen wir von alledem das Gegentheil constatiren. Während in allen benachbarten Städten und Städtchen jeder junge

Fenilleton.

Weibliche Handarbeiten.

Der weiblichen Handarbeit ist in neuerer Zeit in nationalökonomischer und ästhetischer Beziehung erhöhte Aufmerksamkeit geschenkt und dieselbe vielfach zum Gegenstand allgemeiner Betrachtungen und der Bestrebungen größerer Vereine gemacht worden. Als weibliche Handarbeit ist in den einfachen Verhältnissen, welche unlerer jetzigen Cultur vorausgegangen sind, die Gesamtherrichtung des Hauses anzusehen. Neben der Besorgung der Lebensmittel und Wartung der Kinder war die Arbeit der Frauen vorwiegend auf Herstellung des gesammten Kleidungsweins gerichtet. In allen uns bekannten Culturperioden primitiver Art finden wir die Frauen mit Flechten, Spinnen, Weben, Verfertigen und Verzieren der Kleider beschäftigt. Bei Völkern, welche noch auf niedrigster Culturstufe verharren, besteht dieser Zustand auch zur Zeit noch in vollem Umfang. Bei vorchreitender Entwicklung sehen wir dagegen die Ausbildung einzelner Industriezweige, welche allmählich und unwiderstehlich Theile dieser Handarbeiten an sich reißen. So entstehen allmählich die Innungen der Weber, Färber, Schneider, welche im Mittelalter nur ganz ausnahmsweise den Frauen die Mitarbeit gestatteten, in den meisten Fällen die Frauenarbeit sogar durch ihre Zunftregeln direct verbieten. Wenn sich daneben bis zu Anfang unseres Jahrhunderts immer noch in bescheidenen Verhältnissen die Hausarbeit erhalten konnte, Webstühle und Farbefessel noch in allen Dörfern zu finden waren, so mußte auch dieser Rest verschwinden, als die große Fabrikation mit ihrer Maschinenindustrie im Lauf unseres Jahrhunderts eintrat, welcher ja nicht einmal das von Männern systematisch betriebene Handwerk widerstehen konnte. In der Konkurrenz mit der eigentlichen Maschinenarbeit kann die Handarbeit nur ein Schwinleben führen, welches darauf beruht, daß man den Werth der Zeit, die Kosten der

Wohnung und der Ernährung, welche nicht aus der Handarbeit, sondern aus anderen Erwerbsquellen bestritten werden, nicht veranschlagt. Bei dieser Lage der Dinge ist es ein schwerer Fehler der Frauen aus den höheren Ständen, Handarbeiten für Geschäfte zu Preisen zu übernehmen, bei welchen Niemand bestehen kann, da sie in dem Bestreben, sich eine Art von Taschengeld zu verdienen, der erstlich auf ihren Erwerb angewiesenen Handarbeit den Markt völlig verderben. Man muß vielmehr unter den gegenwärtigen Culturverhältnissen darauf bedacht sein, der Maschinenhätigkeit vollständig das zu überlassen, was diese zu leisten vermag, und innerhalb der Handarbeit lediglich dasjenige Element zu pflegen, welches die Maschine nicht ausbilden kann. Dieses Gebiet verringert sich immer mehr; selbst die Anfertigung von Wäsche und fertigen Kleidern, nicht nur für Männer, sondern auch für Frauen, wird bereits in großartigen Maßstab fabrikmäßig betrieben, so daß für die Schneiderei meistens nur das Nichtigste der auf den allgemeinen Normalmaßen basirten Kleidungsstücke übrigbleibt und es schließlich der Vorzug besser gestellter Kreise wird, Kleidungsstücke zu besitzen, welche genau für das Maß ihres Körpers mit Berücksichtigung aller individuellen Eigenschaften angefertigt sind. Auf weiten Gebieten der Damenschneiderei, besonders für alle schweren Stoffe, Mäntel und Umhänge, sowie ferner für den größten Theil der sogenannten Pugarbeit ist die eigentliche freie Handarbeit bereits so gut wie verdrängt. Die Herstellung männlicher Kleidungsstücke ist, höchstens mit Ausnahme der Wäsche und untergeordneter Gegenstände, wie der Kravatten, ebenfalls den Frauen vollständig abgenommen und an eine Wiedereroberung dieses Gebiets als specielle weibliche Handarbeit ist nicht zu denken; die Frauen können hierin nur als gleichberechtigt neben den Männern in die Fabriketablissemens eintreten. Als weibliche Handarbeiten im engeren Sinn bezeichnen wir daher jetzt nur diejenigen Arbeiten, welche den Frauen eigenthümlich sind und von ihnen ohne Zuhilfenahme der Maschinen- und Fabrikweins im Haus ausgeführt

werden können; hierbei bleibt unter den gegenwärtigen Verhältnissen der Industrie lediglich diejenige Handarbeit übrig, die ein künstlerisches Element in sich birgt, mit welchem die Maschine bei ihrer einseitigen Richtung auf die Massenproduction nicht concurriren kann. Der erhöhte Werth der Zeit drängt in der weiblichen Handarbeit das rein mechanische zurück. Der Schwerpunkt muß darauf gelegt werden, daß Geschmack in Form, Farben und Ausführung den eigentlichen Werth des Stückes ausmachen.

Dieses eigentlich künstlerische Element der weiblichen Handarbeit war im Laufe unseres Jahrhunderts in die stärkste Verwirrung gerathen. Die guten alten Traditionen weiblicher Kunstarbeit waren so gut wie erloschen. Wir haben hinreichende Notizen über die hohe Entwicklung, welche die Stickerei unter den Händen kunstsinziger Frauen im Alterthum und im Mittelalter gewonnen hatte. Fertigkeit in derselben galt als höchster Schmuck der Frauen; wo sich Frauen in größerer Zahl zusammenfanden, war die Herstellung kostbarer Stücke der Kunststickerei eine der wichtigsten Aufgaben. Aber auch in der häuslichen Arbeit war es Ehrensache jedes Mädchens, den Schmuck ihrer Ausstattung, wenn nicht das ganze Material derselben, selbst geschaffen zu haben. In dem civilisirten Europa hat im Anfang unseres Jahrhunderts die weibliche Handarbeit nicht nur durch die Maschine ihr Arbeitsgebiet verloren, sondern sie hat auch zugleich ihre Tradition in Muster- und Farbenhandlung eingebüßt. Das Ideal jener Zeit war eine möglichst farblose Erscheinung in ganz glatten, lichten Stoffen ohne jegliche Verzierung und somit wuchs eine Generation auf, welche ohne Erziehung der Formen und Farbensinn blieb und welche die alte Geschicklichkeit so gut wie ganz verlor. Die jetzigen allgemeinen Bestrebungen für die Hebung des Kunstgewerbes haben auch die Verbreitung guter Muster und Vorbilder für weibliche Arbeiten hervorgerufen. Man sammelte in den Gewerbmessen als Vorbilder vornehmlich ältere muster-gültige Arbeiten, vor Allen auch die Arbeiten des Orients,

Mann es für eine Ehrensache und für seine höchste Ambition hält, Mitglied der Feuerwehr zu sein, schmilzt die ohnehin geringe Anzahl unserer Feuerwehrmänner von Tag zu Tag mehr zusammen und es steht zu befürchten, daß diese Anzahl auf die sechs Mann bezahlter Feuerwehrmänner herabsinkt. Haben wir etwa durch Feuerwuth Nichts zu verlieren, Nichts gegen dieses zerstörende und verheerende Element zu schützen? Oder mangelt es uns an thatkräftiger Jugend? Nichts von alledem trägt Schuld an dem Verfall unserer Feuerwehr! Eine verdammenswerthe Gleichgiltigkeit und Indolenz hat uns dahin gebracht, daß wir — wenn nicht bald eine Feuerbrunst uns aus unserer Lethargie aufrüttelt — ohne Feuerwehr einer etwaigen Feuerbrunst gänzlich wehrlos gegenüberstehen werden.

Nicht weniger traurig sieht es um die Einrichtung unserer Feuerwehr aus; während wir unter den Requiriten und Ausrüstungsgegenständen nicht einen einzigen überflüssigen antreffen, finden wir leicht, was Alles noch fehlt, finden wir leicht, daß viele Requiriten, nämlich die Schläuche in einem derartig despotischen Zustande sich befinden, daß sie bei einem etwaigen Gebrauche möglicherweise den Dienst verlagern. Der Grund dieser Uebelstände liegt in den traurigen finanziellen Verhältnissen unserer Feuerwehr-Institution, und dieser Uebelstand ist die traurigste Seite an der ganzen Sache.

Seit der Errichtung unserer Feuerwehr flossen in die Cassa derselben seitens der Hauseigentümer und anderer Einwohner an Gründungs-Beiträgen ein für allemal etwas über 1100 fl. sage eintausend einhundert Gulden österr. Wbg., mithin hat also jeder Kopf der Bevölkerung seit dem Bestehen der Feuerwehr Alles in Allem zehn Kreuzer zu dem Zwecke beigetragen, daß unsere Feuerwehr mit Spritzen, Schläuchen, Wasserpumpen, Seilen, Hacken, Leitern u. s. w. ausgerüstet werde; (die einzige Spritze allein abforbire diesen Betrag) und wenn dennoch die Feuerwehr wenigstens der nothwendigsten Ausrüstungsgegenstände nicht entbehrt, so hat sie dieß nur der Aufopferung einzelner an der Spitze des Vereines stehenden Männer zu danken, welche ihren Privat-Credit zu Gunsten des Vereines hergaben, und auf diese Art das nothwendige Geld herbeischafften, mit welchem die Fabrikanten für ihre an die Feuerwehr effectuirten Lieferungen bezahlt werden konnten. 1900 fl. also nahezu 2000 fl. beträgt die Schuldenlast der Feuerwehr, welches Capital allein 150 fl. jährlich an Zinsen beansprucht. Vielleicht fließen aber die Einnahmen unserer Feuerwehr aus anderen Quellen reichlicher? Wir haben ja unterstützende Mitglieder, welche durch jährliche Beiträge die Zwecke des Vereines fördern helfen; vielleicht machen diese Einnahmen es möglich, neben Deckung der Jahres-Regie die obige Schuldenlast in größeren oder kleineren Raten successive zu decken? Zahlen sprechen! Laut Ausweis des Cassiers finden sich in der ganzen Stadt Eperjes nicht mehr als 144 Personen, welche zu Zwecken der Feuerwehr à 2 fl. pr. Person im Ganzen 288 fl. jährlich beisteuern. Wahrlich beschämend! Wie bitter haben sich diejenigen gefühlt, welche nebst dem edlen Zwecke der Institution auf die zu Tage getretene allgemeine Begeisterung bauten und ihr Giro willig für den Verein hergaben, ihr Giro, welches sie, wenn es so fortgeht, in nicht zu ferner Zeit gezwungen sein werden im Executionswege durch die Effecten des Vereines zu decken.

Dies die Verhältnisse unserer Feuerwehr-Institution offen und ohne Bemäntelung dargelegt: ein von Tag zu Tag ermattender Eifer unter den ansühenden Mitgliedern, eine von Tag zu Tag an Werth und Qualität abnehmende Ausrüstung — und finanzielle Zustände, wie sie desparater nicht gedacht werden können. Wenn trotz diesen Uebelständen, die nicht von heute datiren, die Feuerwehr dennoch bis heute existirt, so ist dieß nur der Munificenz der Stadt-Repräsentanz zu danken, die die Wichtigkeit dieser Institution für das Gemeinwohl

welche in unverwundlicher Frische die guten alten Formen und Farbenfäße bewahrt haben, und stellte diesen unendlichen Reichtum der verschiedenen Kunstweisen und Formen der Verarmung unserer Tage gegenüber. Das Oesterreichische Museum in Wien hat direkt eine Schule für weibliche Handarbeiten gegründet. In London besteht seit 1872 die Royal School of art needlework, deren Leistungen auf der Pariser Ausstellung von 1878 die allgemeinste Bewunderung erregten. In ähnlicher Weise hat der Badische Frauenverein eine Abtheilung für weibliche Handarbeiten gebildet. In Nürnberg, München und vielen anderen Orten sind theils Vereine, theils größere Kunstateliers, an welche sich Schulen anschließen, in ähnlicher Weise thätig. In Berlin umfaßt der Lotto-Verein alle Zweige weiblicher Fortbildung.

Bei uns in Ungarn ist auch eine derartige Regung wahrnehmbar. Einige der im Lande seienden Frauenvereine machten mit mehr-weniger Erfolg diese Initiative. Der Landes-Frauenverein eröffnete den 12. September l. J. ihre Frauen-Industrie-Schule zu Budapest. In derselben wird neben dem Studium der theoretischen Gegenstände das Hauptgewicht auf die Handarbeit gelegt. Die Handarbeiten gruppiren sich folgender Art: a) Stricken, Häkeln, b) Weißwäschereie, c) Zuschneiden und Nähen der Oberkleider, d) weisse und farbige Stickerie, e) Zierarbeiten, f) Spigen-Koppeln. Neuerdings wieder soll eine Frauen-Industrie-Ausstellung im nächsten Frühjahr in Budapest veranstaltet werden, mit dem Zweck, einen Ueberblick über den gegenwärtigen Stand unserer Frauen-Industrie zu bieten und im großen Publicum Interesse für dieselbe zu wecken.

erkennend und würdigend, von Jahr zu Jahr in progressiv steigender Proportion, so im laufenden Jahre mit 1000 fl. ö. W. dem Vereine unter die Arme griff. An dieselbe Repräsentanz wird sich der Verein dieser Tage bittweise wenden, eine ähnliche, wo möglich noch größere Unterstützungsrate für das Jahr 1881 flüssig zu machen. Ob die Repräsentanz dieß zu thun willig sein wird, wissen wir nicht, doch empfehlen wir die Gelegenheit den Vätern der Stadt auf das wärmste und hoffen das Beste. Jedoch aber auch das Beste zugeben und angenommen, die Stadt werde mit 1400 fl. ö. W. zu Hilfe eilen, wo bleibt dann unserer Feuerwehr der Character einer freiwilligen Institution? Geht dieser Character nicht in dem Momente verloren, wo der Verein sich in eine, durch die Stadt gezahlte, daher von der Stadt und dem Wohlwollen der jeweiligen Stadt-repräsentanz, auch von dem Stande und den Fluctuationen der Stadt-Cassa abhängige Institution verwandelt.

Daher zum Schluß noch ein Wort an unsere Mitbürger, ob Hauseigentümer oder Miethparteien — von der Wuth des Feuers wird der zur Mieth Wohnende nicht geringer getroffen, als der Hauseigentümer, — eilet dem Vereine zu Hilfe! In Eurem eigenen Interesse fordert er Euch auf, daß Ihr in je größerer Anzahl in die Reihe seiner Mitglieder eintrittet, ob Ihr schon als gründende Mitglieder die Gründungsstare von 20 fl. ö. W. oder nach Belieben auch mehr ein für allemal bezahlt, oder ob Ihr Euch für eine längere Reihe von Jahren verpflichtet einen Jahresbeitrag von wenigstens 2 fl. ö. W. zu leisten. Eilet, eilet vielleicht eine hereingebrochene Feuerbrunst Euch Eure Indolenz, dann freilich zu spät bedauern läßt. Euer Eifer wird den Eifer der ausübenden Mitglieder heben, Ihre Zahl wird sich mehren, und wir werden in der Eperieser Feuerwehr das sehen, was wir bei ihrer Begründung erreichen wollten: eine Institution kräftig und geschult genug, um mit Zuhilfenahme der ihr reichlich zur Disposition stehenden Hilfsmittel, ein Spott unseres Vermögens, eine Abwehr des vernichtenden Elementes zu sein! Im entgegengesetzten Falle grabet ein tiefes Grab, in welches Ihr neben andere bereits zu Grabe gegangene Vereine auch die Feuerwehr bestattet. L.

Vermishtes.

Bei Licitation der zur Egidie v. Berzeviczy'schen Concurssmasse gehörigen Realitäten, welche am 16. und 17. November stattfand, erstand die Keemarker Bank den gesammten, auf 338,707 fl. 2 kr. geschätzten Betrag um 143,500 fl.

Der Oberungarische Fischerei-Verein hielt am 6. November seine constituirende Generalversammlung in Kofenberg ab und wählte den Grafen Wilhelm Mikagazy zum Präsidenten, Paul v. Andaházy zum ersten und William Rowland zum zweiten Vice-Präsidenten. Die Eintrittsgebühr wurde auf 1 fl. und der Jahresbeitrag mit 2 fl. bestimmt. Derzeit zählt der Verein bereits gegen 70 Mitglieder. Im Sinne der Vereins-Statuten können sich in den verschiedenen Comitaten Sectionen oder Filial-Vereine bilden, sobald mehr als 20 Mitglieder dies wünschen. In den letzten Jahren ist schon manches, bezüglich der künstlichen Fischzucht im Waag-Gebiete geschehen. Neben den älteren ausgedehnten Fischzucht-Anstalten in Zonyo-Váralja und Styhaviczta, sind seit fünf Jahren die Anstalten in Tychova und Arva-Váralja, dann in Hradna, Szaba, Zakamene, Zagruva und im letztverflossenen Jahre solche in Kralovan und Kremnis ins Leben gerufen worden. Herr Rowland hat als Mitglied des Berliner deutschen Fischerei-Vereines, 20,000 Rheinlachs-Gier unentgeltlich und circa 25,000 Stück Eier von Forellen, Huchen, Saiblingen, See-Forellen aus Hünningen, Freiburg in Baden und Einz käuflich bezogen. Die aus diesem und die von heimischen Mutterfischen gewonnenen Eier erzeugten Fische, sind theils in eigens angelegten Teichen untergebracht, theils den Wildbächen, respektive dem Waagflusse anvertraut worden. Ueberdies hat Herr Rowland bereits vier Californische Bruttröge auf eigene Kosten angeschafft und an verschiedene kleine Fischzucht-Anstalten zur Aufmunterung vertheilt.

Das Inventar eines Obergespans. Aus dem Inventar des Obergespans Gromon, der kürzlich Konkurs ansetzte, schreiben wir folgendes heraus: 117 verschiedenfarbige Beinkleider, 197 Westen, 31 Paar Schuhe, 23 Paar Stiefeln, 274 Paar Seidenstrümpfe, 80 Hemden, 24 Strumpfbänder, 17 Kappen, 45 Hüte, 270 Krägen, 511 Kravatten, 127 Kravattennadeln, 334 Fotografien von Damen, 703 pikante Karten, 15 Zahnstocherbüchel, 2500 Briefpapiere und Couverts, 15 Bände Gedichte, 7 andere Bücher, 76 Portemonnaies, 41 Hauskappen, 11 goldene Uhren, 129 goldene Ringe, 92 Stöcke, 171 Pfeifen, 24 Zwickel, 59 Zigarrenspitzen u. s. w. Das kann eine interessante Auction werden.

Die neue Consumsteuer. Der vom Finanzminister am Samstag eingebrachte Gesetzentwurf über die neue Consumsteuer bestimmt, daß roher und raffinirter Zucker, sowie Fabrikate, die mindestens zu drei Theilen aus Zucker bestehen, ferner roher, gebrannter und gemahlener Caffee und Caffeesurrogate, endlich Bier dieser neuen Steuer unterworfen sein sollen. Die Steuer wird in offenen Gemeinden von den betreffenden Geschäftsmännern, in geschlossenen Städten aber an den Mauthlinien oder von den betreffenden Fabriken eingehoben werden. Der Steuerlag beträgt in den geschlossenen Städten u. d. Communen per Meterzentner, beziehungsweise per Hectoliter, in Budapest für Zucker 5 fl., für Caffee 10 fl., für Bier 1 fl. 60 kr., in Communen von mehr als 20,000 Einwohnern für

Zucker 4, für Caffee 8, für Bier 1 fl. 60 kr. in Communen von 10- bis 20,000 Einwohnern für Zucker 3, für Caffee 6, für Bier 1 fl. 25 kr., in Communen mit weniger als 10,000 Einwohnern für Zucker 2, für Caffee 4, für Bier 1 fl. In den offenen Gemeinden wird die Steuer in der Form einer jährlichen Pauschalsumme bemessen und auf die betreffenden Geschäftleute, welche die Steuer in zwölf Monatsraten zu entrichten haben, repartirt werden. Die in geschlossenen Städten liegenden Fabriken sollen verpflichtet sein, die Steuer binnen drei Tagen nach Zustellung des Zahlungsauftrages zu entrichten. Der Zeitpunkt, an welchem die neue Steuer ins Leben treten soll, ist noch nicht bestimmt.

Tarifermäßigung für Zuchtviehtransporte. Für Zuchtviehtransporte, welche auf Veranlassung des ungarischen Handelsministeriums oder unter Intervention desselben erfolgen, tritt auf sämmtlichen Bahnlagen Ungarns mit 1. Jänner 1881 ein ermäßigter Tarif ins Leben, der bis auf weitere Verfügung mit 158 kr. pr. Stück Hornvieh und km festgestellt wurde.

Fälschung und Veruntreuung. Der Obernotär des Neutraer Comitates Adalbert v. Moró, ein hervorragender Administrationsbeamter, der Liebling der Gesellschaft, wurde am 19. d. M. wegen Documentenfälschung und Veruntreuung verhaftet. Der Sachverhalt ist folgender: Der Vicegespan war verheiratet und der Obernotär hat während dieser Zeit als gesetzlicher Substitut desselben die Berechtigung der Geldanweisung zu seinen Gunsten in der Weise mißbraucht, daß er von den in seinen Händen zur Revision der Schlussrechnungen vom vorigen Jahre befindlichen Belegen, eine auf mehrere Hundert Gulden lautende Quittung eines Bauunternehmers herausnahm, deren Datum corrigirte, für dieselbe eine Anweisung an die Cassa ausstellte und dieselben zur Auszahlung in die Cassa mit dem Bemerkten sandte, daß er das Geld dem Bezugsberechtigten zuwenden wolle. Man folgte ihm den Betrag anstandslos aus und der Controllor, der ihm die Summe überreichte, sah, wie er diese in ein Couvert mit der Adresse des betreffenden Unternehmers einseigte. Im Laufe des Tages bemerkte der Buchführer an der Quittung ein Zeichen, welches darauf hinwies, daß diese Urkunde seine Hände bereits passirt habe und verbucht worden sein mußte; die Nachschlagung der vorjährigen Bücher zeigte nun unter demselben Datum, dieselbe Summe an denselben Unternehmer bereits bezahlt und eine genauere Untersuchung der Quittung erwies die Jahreszahl 1880 als aus 1879 corrigirt. Das Factum war nun für den Cassier zweifellos. Zur größeren Sicherheit jedoch wartete der Cassier noch bis Abend, wo die Briefe zur Post getragen werden, ließ sich vom Amtsdienere das Postbuch zeigen und sah, daß das fragliche Geld nicht abgehendet wurde. Er fuhr nun sammt dem Buchhalter sofort nach Budapest zum Obergespan und erstattete die Anzeige des Vorfalls. Tags darauf wurden die Kassen und Tischladen des Amtsalocales durch den Vicegespan versiegelt und in der Caffee weitere Revision gehalten, wo sich auch bis Mittag eine bedeutende Summe als in ähnlicher Weise der Caffee entnommen herausstellte. Die Verwandten des unglücklichen Mannes erklärten sich sofort bereit, den Schaden gut zu machen, hatten auch zu diesem Zwecke mehrere Tausend Gulden deponirt, doch konnten sie ihm nicht mehr helfen, da inzwischen die Staatsanwaltschaft über erfolgte Anzeige ihres Amtes zu walten gezwungen war. Der Verhaftete gehört einer der angesehensten Familien der Stadt an, ist Vater zweier unmündiger Kinder, und ist der Gegenstand allgemeinen Bedauerns, da Jedermann weiß, daß er einerseits dem Bucher, in dessen Klauen er sich seit Jahren befand, andererseits unserem mangelhaften Comitatsystem zum Opfer fiel. H. L. S.

3743 Brände in einem Monat! Im Laufe des Monats Juli gab es im europ. Rußland nicht weniger als 3743 Brände, welche einen Schaden von mehr als zehn Millionen Rubel anrichteten.

Beilage. Unserer heutigen Nummer liegt der Prospect der Adolph Winter'schen (Stettin, Preußen, Oberwieck 22.) verbesserten Sichtapparate bei.

x. Heller'sche Spielwerke werden alljährlich um diese Zeit angekündigt, um bald darauf als Glanzpunkt auf Tausenden von Weihnachtsstischen die kostbarsten Sachen zu überstrahlen. Und um den abermals tausenden von Wünschen gerecht zu werden, und möglichen Enttäuschungen, umsonst ein Heller'sches Spielwerk erwartet zu haben, vorzubeugen, sowie auch die Geschenkgeber der Sorge eines passenden Weihnachtsgeschenktes zu überheben, rufen wir aus Ueberzeugung einem Jeden zu: Was kann der Gatte der Gattin, der Bräutigam der Braut, der Freund dem Freunde Schöneres und Willkommeneres schenken? Es vergegenwärtigt glücklich verlebte Stunden, lacht und scherzt durch seine bald heitern — erhebt Herz und Gemüth durch seine ersten Weisen, verschleucht Traurigkeit und Melancholie, ist der beste Gesellschafter, des Einsamen treuester Freund; und nun gar für den Leidenden, den Kranken, den an das Haus Gefesselten! — mit einem Worte, ein Heller'sches Spielwerk darf und sollte in keinem Salon, an keinem Krankenbette, überhaupt in keinem guten Hause fehlen. Für die Herren Wirthe, Conditoren, sowie Geschäfte jeder Art, gibt es keine einfachere und sicherere Anziehungskraft als solch ein Werk, um die Gäste und Kunden dauernd zu fesseln. Wie uns von vielen Seiten bestätigt wird, haben sich die Einnahmen solcher Etablissements geradezu verdoppelt; darum jenen Herren Wirthen und Geschäftsinhabern, die noch nicht im Besitze eines Spielwerkes sind, nicht dringend genug empfohlen werden kann, sich dieser so sicher erweisenden Zugkraft ohne Zögern zu bedienen, um so mehr, da auf Wunsch Zahlungserleichterungen gewährt werden. Wir bemerken noch, dass die Wahl der einzelnen Stücke eine fein durchdachte ist; die neuesten, sowie die beliebtesten ältern Opern, Operetten, Tänze und Lieder finden sich in den Heller'schen Werken auf das Schönste vereinigt. Derselbe hat die Ehre, Lieferant vieler Höfe und Hoheiten zu sein, ist überdies auf den Ausstellungen preisgekrönt. Eine für diesen Winter veranstaltete Prä-

mienvertheilung 20,000 dürfte zu Käufer, selbst zu den Besitz eines 25 Francs erhält illustrierte Preis franco zugesandt einer kleinen Sp wenden, da viel werden, die es dösen tragen seit Die Firma hält kommt, versäum bereitwillig gest

Fruchtpreise

Woggen per 100	100
Weggen „ 100	100
Gerste „ 100	100
Hafers „ 100	100
Weizen „ 100	100
Erbsen „ 100	100
Linsen „ 100	100
Hülsen „ 100	100
Erbsen „ 100	100

A vasuti vo Eperjes

Eperjesöl ind.	100
Oderberöl „	100
Eperjesöl ind.	100
Budapestöl „	100
Eperjesöl ind.	100
Tarnowöl „	100

Eperjesöl ind.	100
Ujhelyöl „	100
Eperjesöl ind.	100
Kassáról „	100
„ „	100

Az Eperjesről sán csatlakozik az s az Eperjesről déli Iglóra este 11 óra. Az Eperjesen (a vonat elkészése e kor induló utazókak kezé pedig az Ujhely veszi fel.

A gözomni

Kassa	9.-a sz. órház fel-és 10
Szt.-István megallo	3. sz. órház fel-és
Abos	Lemes megallohely
5.-a sz. órház fel-és	Kende megallohely
Eperjes	13.-a sz. órház fel-és
Eperjes-Város	17.-a sz. órház
Nagy-Sáros	Nagy-Sáros
17.-a sz. órház fel-	Eperjes-Város
15.-a sz. órház	Eperjes
Kende megallohely	5.-a sz. órház fel-és
Lemes megallohely	Abos
9. sz. órház fel-és	Szt.-István megallo
3. sz. órház fel-és	Kassa

Kiadó-tulajok Felelős sz

Hand

Pr

500

H

(Dr

in der H

von

Priva

im G

zu vermiet

493

Feld

find parz

Jako

mienverteilung von 100 Spielwerken im Betrage von Frs 20,000 dürfte zudem besondern Anklang finden, da jeder Käufer, selbst schon einer kleinen Spieldose, dadurch in den Besitz eines grossen Werkes gelangen kann; auf je 25 Francs erhält man einen Prämieschein. Reichhaltige illustrierte Preislisten nebst Plan werden auf Verlangen franco zugesandt. Wir empfehlen Jedermann, auch bei einer kleinen Spieldose, sich stets direct an die Fabrik zu wenden, da vielerorts Werke für Heller'sche angepriesen werden, die es nicht sind. Alle ächten Werke und Spieldosen tragen seinen gedruckten Namen, worauf zu achten ist. Die Firma hält nirgends Niederlagen. Wer je nach Bern kommt, versäume nicht, die Fabrik zu besichtigen, was bereitwillig gestattet wird. 488 b)

Fruchtpreise vom 26. November 1880.

Weggen per 100 Kilogr.	fl.	10.—	10.50
Weizen " 100 "	"	10.25	11.50
Gerste " 100 "	"	7.—	8.50
Hafer " 100 "	"	4.75	5.50
Haiz " 100 "	"	7.—	7.25
Erbsen " 100 "	"	9.50	11.50
Linsen " 100 "	"	12.—	16.—
Böfeln " 100 "	"	8.—	9.—
Erbsenfel " 100 "	"	1.50	—

A vasuti vonatok menet- és érkezési ideje.

Eperjesen, f. évi október 15-től kezdve.

Eperjes—Oderberg.			
Eperjesről ind.	8 óra 01 p. reg.	Oderbergre érk.	4 óra 49 p. másn. reg.
Oderbergéről	5 " 45 " estv.	Eperjesre	9 " 56 " "
Eperjes—Budapest.			
Eperjesről ind.	8 óra 01 p. reg.	Budapestre érk.	7 óra 58 p. estve.
Budapestről	9 " 08 " estv.	Eperjesre	7 " 33 " reg.
"	10 " 50 " "	Eperjesre	9 " 56 " "
"	7 " 34 " reg.	Eperjesre	8 " 22 " estv.
Eperjes—Tarnow.			
Eperjesről ind.	8 óra 22 p. estv.	Tarnowra érk.	11 óra 40 p. délb.
Tarnowról	1 " 45 " délb.	Eperjesre	7 " 03 " reg.
Eperjes—Ujhely.			
Eperjesről ind.	11 óra 29 p. délb.	Ujhelybe érk.	7 óra 17 p. estv.
Ujhelyről	3 " 24 " délb.	Eperjesre	9 " 56 " reg.
"	9 " 06 " reg.	Eperjesre	3 " 32 " délb.
Eperjes—Kassa.			
Eperjesről ind.	4 óra 17 p. reggel.	Kassára érk.	6 óra 29 perc.
"	5 " 01 " "	"	9 " 40 " "
"	9 " 08 " estv.	"	10 " 53 " "
Kassáról	7 " 56 " reggel.	Eperjesre	9 " 56 " "
"	5 " 52 " estv.	Eperjesre	8 " 22 " "

Az Eperjesről délb. 11 óra 29 perczkor induló gőzomnibus Kassa csatlakozik az Ujhelybe estve 7 óra 17 perczkor érkező vonathoz s az Eperjesről déltől 5 óra 59 perczkor induló pedig Aboson az Iglóra estve 11 óra 42 perczkor érkező vonathoz.
Az Eperjesen reggel 8 óra 14 perczkor megérkező gőzomnibus (a vonat elkészése esetét kivéve) a Budapestről estve 10 óra 50 perczkor induló utazókat, és az Eperjesre déltől 3 óra 32 perczkor érkező pedig az Ujhelyből reggel 9 óra 6 perczkor induló utazókat veszi fel.

A gőzomnibus vonatok menetrende.

	ind.	Menetjegy		Menet-térti jegy	
		r. 1.50 d. u.	frt. kr.	frt. kr.	frt. kr.
Kassa	6.30 r.	1.11	74 37	1.76	1.18 59
9.-a sz. Órház fel- és lesz.	6.41 " 2.01				
Szt.-István megállóhely	6.54 " 2.14	1.11	74 37	1.76	1.18 59
3. sz. Órház fel- és lesz.	7.08 " 2.28				
Abos	7.15 " 2.37		58 38 19	91	61 30
Lemes megállóhely	7.24 " 2.46		58 38 19	91	61 30
5.-a sz. Órház fel- és lesz.	7.36 " 2.58				
Kende megállóhely	7.44 " 3.06		35 23 12	55	36 18
Eperjes	8.14 " 3.32				
13.-a sz. Órház fel- és lesz.	8.20 " 3.38				
Eperjes-Város	8.23 " 3.41				
17.-a sz. Órház	8.36 " 3.54				
Nagy-Sáros	8.41 " 3.59		30 20 11	48	32 17
Nagy-Sáros	ind. 10.33 d. e.			4.32 d. u.	
17.-a sz. Órház fel- és lesz.	4.32 " "			4.37 " "	
Eperjes-Város	10.52 " "			4.51 " "	
13.-a sz. Órház	10.55 " "			4.54 " "	
Eperjes	11.29 " "			5.59 " "	
Kende megállóhely	11.47 " "			6.17 estv.	
5.-a sz. Órház fel- és lesz.	11.55 " "			6.25 " "	
Lemes megállóhely	12.07 " "			6.37 " "	
Abos	12.20 " "			6.52 " "	
9. sz. Órház fel- és lesz.	12.25 " "			6.57 " "	
Szt.-István megállóhely	12.40 " "			7.12 " "	
3. sz. Órház fel- és lesz.	12.52 " "			7.24 " "	
Kassa	évk. 1.03 " "			7.35 " "	

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankegylet.
Felelős szerkesztő: Dr. Sebestyén Jenő.

**Handlungs-Lehrling
Practicant**

wird aufgenommen gesucht bei
Albert Stancel.

Das bis jetzt sogenannte
Hôtel Berger
(Professor Haitich'sches Haus)
in der Hauptgasse Nr. 129.
ist
vom 1. Januar 1881.
für
Privat-Wohnungen
im Ganzen als auch parzellenweis
zu vermieten. — Näheres zu erfragen beim
Hoteller.

160 Kubel prima Classe
Feld u. Wiese
sind parzellenweis stündlich zu verkaufen bei
Jakob Hartmann,
in Eperjes.

Hirdetmény.

Sz. kir. Eperjes város tanácsa részéről, ezennel közhírré tétetik: hogy az 1879. és 1880. évekre kivetett hadmentességi díjra vonatkozó kivetési lajstromok a városi adószedő pénztári hivatalnál hivatalos órákban betekintheők, és hogy az esetleges felebbezések az 1880. évi XXVII. t. cz. 14. §-a szerint 15 nap alatt benyújtandók.
Eperjesen, 1880. november 22-én.

Fuhrmann,
polgármester.

Eperjesi korcsolya-egylet közgyűlése.

Az eperjesi korcsolya-egylet t. cz. tagjait van szerencsém a folyó 1880. évi november 28-án (hónap vasárnapon) d. e. 10 órakor városi házuk tanácstermében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Tanácskozásunk tárgyai lesznek:

1. Elnöki jelentés az egylet eddigi működéséről.
2. Az egyleti számadások és pénztár megvizsgálására felkért bizottság jelentése.
3. Az egylet jövő évi költségvetése.
4. Egyes tagok részéről felhozandó indítványok tárgyalása.
5. Az elnök, választmányi tagok és pénztárnok megválasztása.

Kelt Eperjesen, 1880. november 24-én.
Schmidt Gyula,
e. é. elnök.

Hirdetés.

A nagy-vitési italméresi jog 1881. évi január hó 1-től számítandó 3 — esetleg 6 évre bérbe adandó.

E czélból egy újabb árverés alólirott lakásán f. évi december hó 3-án d. e. 9 órakor fog megtartatni, a bérföltételek ugyanitt megzemlélhetők s az árverés megkezdéseig alólirott által az ajánlott összeg 10-százottóljával ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

Eperjes, 1880. november 18.

Mandics Ede,
h. ügyvéd, közbirtokossági megbizott.

Trafik-Eröffnung.

Ich habe die Ehre einem P. T. Publikum die höfliche Anzeige zu machen, daß ich in eigenem Hause eine **Zigarren- & Tabak-Trafik** eingerichtet habe und alle beziehbaren Sorten stets in größeren Quantitäten unterhalten werde. — Daß zu diesem Artikel gut eingerichtete warme Local, sowie aufmerkfame Bedienung versichern eine besonders vortheilhafte Bezugsquelle.

Geschäftungsbell
499 1—2 **STANISLAUS NOVÁK.**

Realitäten-Verkauf.
Wegen Ueberfiedelung sind meine Eperieser Realitäten, bestehend aus einem stockhohen **Zinshause** in der Ungargasse, ferner einem **BERGGARTEN** von 11,000 □ Klafter Flächenraum, schließl. 1000 □ Klafter **Wiese** und ein ebenfalls stockhohes, hauszinssteuerfreies **Sotelgebäude** sammt dem dazugehörigen Nebengebäude und dem Mauthhause, vis-à-vis dem Bahnhofe, preiswürdig zu verkaufen.
Näheres beim Gefertigten.
496 1—5 **Wodlaner.**

**SPITZWEGERICHT-
Brust-Bonbons**
zur Heilung von Lungen- und Brustleiden, Husten, Keuchhusten, Heiserkeit und Bronchial-Verstimmung.
Die unerschöpfliche Quelle, welche die Natur zum Heile und Besse der leidenden Menschheit hervorbringt, schließt das bis heute unangefasste Geheimnis in sich, der entzündeten Schleimhaut des Kehlkopfes und des Luftröhrensystems ebenbürtig als wirksam Sinderung zu geben und dadurch die Heilung der betreffenden erkrankten Organe möglichst rasch zu befördern. Da wir bei unserem Fabrikate für reine Mischung von Zucker und Spitzwegericht garantiren, bitten wir um besondere Beachtung unterer bereits registrierten Schutzmarke und Unterschrift am Carton, da nur dann dasselbe echt ist.
Victor Schmidt & Söhne
461 8—26

Verkaufspreis per Carton 30 fr.
Victor Schmidt & Söhne,
k. k. landesbefugte Fabrikanten, Wien, Wieden, Allee-gasse 48.
Depots in Eperies: bei den Apothekern Herren Julius Njépp, J. Krivoch u. Carl Schmidt, in Kaschau: C. Wandraschek Apoth., A. Koretko Apoth., Ludwig Hegebus Apotheker, Georgenberg: Johann Gröb, Leutschau: Samuel Honthly, S.-U.-Ujhely: J. Deutsch's Nachfolger, Liptó-St.-Miklós: M. M. Trnóczky, Miskolcz: Kálmán Ujházy, Schemnitz: Jof. Szantay, Munkács: L. Gottlieb.

Papier!
Brief-, Schreib-, Luxus-, Diösgyörér-, Popráder-, Documenten-, Zeichnen-, Natur-, Pack- und alle anderen Papiere, sowie Mercantil-, Visit-, Privat-, Correspondenz-, Geld-, Wechsel- und Documentencouverts in den verschiedensten Grössen und Farbennuancen, empfiehlt zu den billigsten Preisen die
**Buchdruckerei
des Eperieser Bankvereins.**
Eigener Verlag: Portemonnaie-Kalender 30 kr. — Comptoir- oder Wandkalender 80 kr.

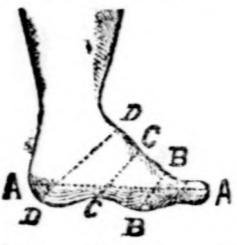
Manneschwäche, Nervenzerrüttung,
geheime Jugendfunden und Ausschweifungen.

Peruin-Pulver

(aus peruanischen Kräutern erzeugt).

Das **Peruin-Pulver** ist einzig und allein dazu geeignet, um jede **Schwäche der Zeugungs- und Fortpflanzungsorgane** zu beseitigen und so dem Mann die **unvermeidliche Unfruchtbarkeit** zu verhindern. Auch ist es ein **unverzügliches Heilmittel** bei allen Störungen des **Stoffwechsels**, bei durch **Säfte- und Blutverlust** bedingten **Entkräftungen** und namentlich bei durch **Nachschweifungen, Onanie** und nachteilige **Positionen** (als alleinige Ursachen der **Dumpe**) hervorgerufenen **Schwächen** des Mannes, wie auch bei **nervösem Jittern** in Händen und Füßen **und hier die Mittel geboten**, durch welche der **unaussprechliche Erfolg** erzielt wird. Preis einer Schachtel sammt genauer Gebrauchsanweisung **1 fl. 80 kr.**

S. BACHRICH,

Budapest

Königsgasse Nr. 14.

Damen-Stiefletten, Chagrin oder Gemsteber, elegante Form, Doppelpohle 3.—
Stephanie-Stiefletten, eingetafelter Absatz, elegante Form 3.40
Schuhe für Herren und Offiziere, 3-fach geschraubte Doppelpohle, wasserdicht 3.60
Wasserdichte Jagd-Stiefel, 3-fach geschraubte Doppelpohle und Spornhalter 8.—
458 9 **Preis-Courante franco.**

Verfandl gegen Nachnahme. Bei Bestellungen ist das Maß laut Zeichnung in Cmt. anzugeben.

Legyőzők minden versenyt!

Alább következő, mindenkire nézve hasznos tárgyak készületén én

9 frt 30 kr.

potom áron eladok utánvét vagy az összeg előleges be-
küldése mellett.

BACHRICH S.

444 10—20

BUDAPEST, király-utca 14. sz.

- 6 drb angol britanniakézt,
- 6 " " villát,
- 6 " " evőkanalat,
- 6 " " kávékanalat
- 6 " " szűrőt,
- 6 " " csészét, gömbölyű,
- 1 " " nagy,
- 1 " " levesmerő-kanalat,
- 1 " " tejmerő
- 1 " " theaszűrőt,
- 1 " " burnótszelenczét,
- 1 " " tűzfogót,
- 6 " " tojás-áldza,
- 6 " " francia diszes czukortálca,
- 1 " " bors- vagy czukortartó,
- 2 " " gyönyörű asztali gyertyatartó,
- 3 " " alabastrom-rakvány,
- 1 " " kis látesó.

Mind a 60 drb csak 9 frt 30 kr.

Ajánlom ezeken kívül még **diszárú, fegyver, ék- és rövid-
árú** czikkeimet a legolcsóbb áron.

Csoportok 20, 30, 40 egész 100 frtig a legfinomabbak.

EPILEPSIE

Fallsucht, Krämpfe, auch die hartnäckigsten Fälle, heile ich in kürzester Frist nach einer mir allein eigenen und stets erfolgreichen Methode auch brieflich. Spezialarzt **Dr. Helmsen** in Berlin N. W., Louise-Strasse 32. Schon Hunderte geheilt. 460 8—24

Főizlet és közp. iroda: **IV. váczi-utca 18. „Peking városáhc.”**

F i ó k o k :

IV. kerület, kigyó-tér. VII. ker. király-utca 17. szám.
„A theanvényhez.” „Moszkva városához.”

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. es. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük
Budapesten, ajánl a téli évadra külön felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinai thea
(legújabb 1880—81-diki termés.)

Congo, legfinomabb	frttól frtig.
Souchong	fél kilója 2.— 3.—
Orosz család thea	„ „ 3.— 4.—
Fekete orosz karaván thea	„ „ 6.— 12.—
Fekete karaván virágos thea	„ „ 5.— 6.—
Pecco virágos thea legfinomabb	„ „ 4.— 6.—
Orosz karaván virágos thea	„ „ 6.50 12.—
Udvari thea-vegyíték	„ „ 12.—
Victoria thea-vegyíték	„ „ 8.—
Király thea-vegyíték	„ „ 6.—
Moszkvai thea-vegyíték	„ „ 5.—
Császár thea-vegyíték	„ „ 4.—
Mandarin thea-vegyíték	„ „ 3.—

Jamaica-Rum
legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1 sz. nagy üveg barna (fél pint)	frt kr.
1 „ közép „ (1 meszely)	2.— 20
1 „ kis „ (fél meszely)	1.— 10
2 „ nagy „ (fél pint)	— 56
2 „ közép „ (1 meszely)	— 50
2 „ kis „ (fél meszely)	— 45
3 „ nagy „ (fél pint)	— 20
3 „ közép „ (1 meszely)	— 20
3 „ kis „ (fél meszely)	— 30
4 „ nagy „ (1 pint)	— 1 50
5 „ nagy „ (1 pint)	— 1 20

Brazíliai-Rum
(bíróilag deponált védjeggyel.)

1 nagy butella üveggestül (1 pint)	1 frt — kr.
1 kis „ (fél pint)	— 55 kr.

Kereskedőknek megfelelő engedély.
Mindennemű külföldi likörök, pezsgők, sherry, francia borok, csokoládé, ang. theasütemény, minden alakú és nagyságú thea-edények. A legcsekélyebb próbamennyiségek is pontosan teljesítenek. Kereskedőknek megfelelő engedély. 5—10

Ein Lehrling

aus gutem Hause mit entsprechender Schulbildung wird aufgenommen bei

B. D. Lilla,
Eperies.

2091 489 3—6

Örök-eladási hirdetés.

A m. kir. vallás- és közokt. ministerium folyó évi 21947. sz. alatti rendelete alapján közhírré tétetik, hogy a mislyei kir. közalap. uradalomhoz tartozó

BOLOGDI BIRTOK

örök áron eladatik, nevezetesen:
Egy vízi malom, most erdőóri lak melléképületeivel, becsértéke frt 1502 02 kr.
6⁵⁷/₁₂₀₀ hold mezei gazdasági terület, becsértéke „ 459 90 „
65⁷⁰/₁₆₀₀ hold erdőterület, becsértéke „ 7083 — „

Összes becsérték . frt 9044 92 kr.

Az eladás zárt ajánlatok mellett történik, melyekhez csatolva kell lenni óvadéku az ajánlott összeg 10 száztőljének, és ki kell jelentenie az ajánlattevőnek, hogy az eladási feltételek előtte ismeretesek s azokat elfogadja.

A zárt ajánlatok folyó évi december 20-ig d. e. 12 óráig a mislyei k. közalap. főtiszttséghez beadandók, ugyanott tekinthetők meg az eladási feltételek és a fekvőségek térrajza.

Alsó-Mislyén, 1880. nov. 8.

Kir. közalap.

főtiszttség.

Warnung vor Betrug!

Ich habe die Wahrnehmung gemacht, daß das von mir seit 30 Jahren erzeugte und betriebte

Anatherin-Mundwasser

unter gleichem Namen nachgemacht und verkauft wird. Zur Aufklärung des P. Z. Publikums bedienen sich Erzeuger dieser Fälschungen gleicher Adjutierung, wie ich selbe bei meinem Fabrikate eingetribt habe.

Als Warnung mache ich Jedermann darauf aufmerksam, daß das von mir bereitete **Anatherin-Mundwasser** stets mit meiner Firma

J. G. POPP,

f. k. Hofaptharz, Wien, Stadt, Wognergasse Nr. 2, dem **A. K. Hofaptharz** und der gleichgezeichneten **Schutzmarke**, d. i. die **Wahrheit** die **Originalität** und die **Reinheit** der **Wasser**, welche sich am **Saße der Flasche** befindet (mit meiner Firma, die **Wasser** und **Anatherin-Präparate**) versehen ist, und jedes ähnliche diese Ausstattung entbehrende Fabrikat als gefälscht betrachtet werden muß. Zugleich mache ich das P. Z. Publikum aufmerksam, daß alle nachgeahmten Mundwasser unter dem bekannten Namen **Anatherin-Mundwasser** zu gleichen und billigeren Preisen verkauft, auf die Fechtgläubigkeit des P. Z. Publikums berechnet sind, welche aus ganz wirkungslosen und sogar schädlichen Bestandteilen zusammengesetzt sind, vor deren Anfauf ich ganz besonders warne.

Ich bitte das P. Z. Publikum bei Verkommnis, daß Fälschungen unter meinem Namen verkauft und angekauft werden, mir gefälligst unter **Anzeige der Namen der Verkäufer** die gefasste Flasche sammt Umhüllung und Prozedure überschicken zu wollen.

Verkauf und Erzeuger solcher Fälschungen werde ich von nun an veröffentlicht, um das P. Z. Publikum vor Schaden zu bewahren. Um das beliebte, unentbehrlich gewordene **Anatherin-Mundwasser** allen Kreisen zugänglich zu machen, sind Flaschen verschiedener Größen, u. zw. große Flasche zu fl. 1.40, 1 mittlere zu fl. 1.— und eine kleinere zu fl. 50 fr. eingeführt. Auch meine anderen Erzeugnisse, wie

Zahn- { **Pasta** in Glasbüchsen zu fl. 1.22.
Pasta, aromatische, in Büchsen zu 35 fr.
Pulver, vegetabil., in Schachteln zu 63 fr.
Sömbe, zum Selbstausfüllen beher Zahn zu fl. 2.10
sind mit meiner Firma und Schutzmarke versehen.

Kräuter-Seife, arom.-mediz.,

das beste Hautreinigungsmittel zu 30 fr.
Wer mir einen halbfeder meiner gezeichneten Karte nachweist, daß ich denselben der gerichtlichen Behandlung unterziehen kann, empfängt eine Belohnung.

J. G. POPP,

f. k. Hofaptharz, Wien, Stadt, Wognergasse Nr. 2.
In **Wien**: bei **Ed. Gidwig** u. **Ed. Gidwig**, in **Göln**: bei **E. Karan** Apoth., in **Deutschau**: bei **G. Zeltner** Buchhändler, in **Prerau**: bei **Ed. Gidwig**, in **Sebnitz**: bei **Ed. Gidwig**, in **Waldorf**: bei **Ed. Gidwig**, in **Waldorf**: bei **Ed. Gidwig**, in **Waldorf**: bei **Ed. Gidwig**.

Fast verschenkt!

Das von der Kaiserverwaltung der fälligen „großen Britannia-Silberfabrik“ übernommene Niederlager wird wegen eingegangenen großen Zahlungsverpflichtungen und gänzlicher Käumung der Lokalitäten **um 75 Prozent unter der Schätzung verkauft**, daher also **fast verschenkt**. Für nur **fl. 6.70**, als kaum der Hälfte des Wertes des besten Arbeitslebens, erhält man nachstehendes äußerst geliebtes **Britannia-Silber-Zeugnis**, welches **früher 30 fl. kostete** und wird für das Bestehen der Fabrik **25 Jahre garantiert**.

- 6 Tafelmesser m. verz. Stablingen,
- 6 edel engl. Britannia-Silb. Gabeln,
- 6 massive Brit.-Silber-Speisetäffel,
- 6 feinste Britannia-Silber-Kaffeeöffel,
- 1 feinerer Britannia-Silber-Suppenhändler,
- 1 massiver Brit.-Silb. Milchhändler,
- 6 feinst edel. **Präparat-Silber**,
- 6 verz. **Messler**, Brit.-Silber,
- 3 idone massive **Eierbecher**,
- 3 prachtvolle feinste **Zuckertassen**,
- 1 verz. **Blecher** oder **Zuckerschäler**,
- 1 **Theelocher**, feinste Sorte,
- 2 effectvolle **Salon-Zaschleuder**,
- 2 feinste **Alabaster-Beuchtraufzüge**.

Alle hier angeführten 50 Stück Prachtgegenstände kosten zusammen **fl. 6.70**

Bestellungen gegen Nachnahme oder vorheriger Geldeinendung werden, so lange der Vorrath reicht, effectuirt durch die Herren **Blau & Kann, General-Depot der Brit.-Silber-Fabrikten Wien, I., Elisabethstraße Nr. 6.** Hunderte von Auftrags- und Anfertigungsbriefen liegen zur öffentlichen Einsicht in unserem Bureau auf. Bei Bestellungen genügt die Adresse: **447 10—12 BLAU & KANN, Wien.**

Stehr David,

Papierhandlung und Buchbinderei, seit 19 Jahren Obere Poststadt, jetzt **Nr. 106. Hauptgasse**. Empfiehlt zugleich sein reichhaltiges Lager von Schul- und Gebetbücher, sowie seine Buchbinderei zu den billigsten Preisen.

Einladung zur Betheiligung

an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantirten großen Gelblotterie, in welcher

8 Mill. 379,760 R.-Mark

innerhalb weniger Monate sicher gewonnen werden müssen.

Der neue in 7 Classen eingetheilte Spielplan enthält unter 90,500 Loosen, **46,640 Gewinne** und zwar eb.

400,000 R.-Mark

speziell aber		4 Gew. á R. 8000	
1 Gew. á R. 250,000	3	á R. 6000	
1 " á R. 150,000	52	á R. 5000	
1 " á R. 100,000	6	á R. 4000	
1 " á R. 60,000	108	á R. 3000	
1 " á R. 50,000	214	á R. 2000	
2 " á R. 40,000	10	á R. 1500	
2 " á R. 30,000	2	á R. 1200	
5 " á R. 25,000	533	á R. 1000	
2 " á R. 20,000	676	á R. 500	
12 " á R. 15,000	950	á R. 300	
1 " á R. 12,000	26,345	á R. 138	
24 " á R. 10,000			

Die erste Gewinnziehung ist amtlich und unüber-
rücklich auf den

15. und 16. December 1880

festgesetzt und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur 6 Mark oder fl. 3¹/₂, á B.-M. das halbe " 3 " " 1¹/₂ " " das viertel " 1¹/₂ " " 90 fr. " und werden diese vom Staate garantirten Original-loose gegen Einsendung, Post-Einzahlung oder Nachnahme des Betrages nach den entferntesten Gegenden von mir franco versandt. Kleine Beträge können auch in Postmarken eingekauft werden.

Das **Haus Steindecker** hat binnen kurzer Zeit **grosse Gewinne** von **Mar 125,000, 80,000, 30,000, 20,000**, mehrere von **10,000**, u. s. w. an seine Interessenten ausbezahlt und dadurch viel zum Glücke zahlreicher Familien beigetragen.

Die Einlagen sind im Verhältnis der großen Chancen sehr unbedeutend und kann ein Glückversuch nur empfohlen werden. Jeder Theilnehmer erhält bei Bestellung den amtlichen Plan und nach der Ziehung die officiellen Gewinnlisten.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staatsgarantie und kann durch directe Zusendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch meine Verbindungen an allen größeren Plätzen Oesterreichs veranlaßt werden. 480 b)

Aufträge beliebe man umgehend vertrauensvoll zu richten an die **bewährte alte Firma**

Josef Steindecker,

Bank- & Wechselgeschäft, Hamburg.
P. S. Das **Haus Steindecker** — überall als solid und reell bekannt — hat besondere Reclamen nicht nötig; es unterbleiben solche daher, worauf verehrl. Publikum aufmerksam gemacht wird.

Auswanderung!

Die Königl. Belgischen Postdampfer der „RED STER LINE“ fahren jeden Samstag **DIRECT** von **ANTWERPEN** nach

NEW-YORK & PHILADELPHIA.

Ausgezeichnete Dampfer mit vorzüglicher Einrichtung für Passagiers aller Classen. Deutsche Bedienung und Arzt auf jedem Schiff. — Preise ermässigt.

Man wende sich an **B. van der Becke** in **ANTWERPEN** oder **G. KOZÁK** in **KASCHAU.**

Az e

Szerkesztő
Főt
az Eperjesi Ban

Ide intézendő min
valamint előzetes

Gondola

Pestallozzi

méi a népve
tattak oly hi
azért oly bám
Németsország l

A kormár

pumpolására, n
potenczirozásár
ségekne fejleszt
válnan terjeszt
mazása Németo
lédbéréhez viszo
község csinos i
azon ronda falu
nálunk a tudom
zas gyerekek fe

De hát N

seli gondját a
örködik a fölöt
éhezenek, a k
irányul, hogy m
egészséges leveg

A német n

fiai pedig egész
nek szentelik s
legen támogatta

Hanem van

désnek a tanügy
Gravelotte ékes
rek működésénél
Svajczba
érdeklődik a nép
családapa ellenő
kori látogatása á
mefénye. Minden
épületet arról leh
csinosabb, s a kö

Szászors

iskolai törvény [re
ban pedig az isk
delve s foganat
tanügye oly viru
kevés ország dic
nemzet karöltve
a népnevelés ügy

Hollandia

grundertársulat —
nevelés ügyét. E
tot nut van't Alg
előmozdító társas
dákat mivel a n
iskolai minta-tano
épületei pedig stil

Mi mindezekl

A tanítók kié
kolai épületek ro
kommentár az áll.
iránti indifferenti
osztálynak a nem
cziájához.

Nálunk arra

lom művelt osztály
nevelés szent ügye
s hollandiak, a le
nagy eszmék csec
nagyhangu frázisok
szetett kezekkel m